

CUPRINS

PARTEA I. CONSIDERAȚII TEORETICE	1
CAPITOLUL I. NOȚIUNI GENERALE DESPRE FAMILIE ȘI DREPTUL FAMILIEI	1
I.1. Familia de la început	1
I.2. Conceptul de familie și cel al relațiilor de familie	2
I.2.1. Funcțiile familiei	7
I.3. Conceptul de drept al familiei	10
I.3.1. Noțiuni	10
I.3.2. Obiect	10
I.3.3. Principii generale de dreptul familiei	12
I.4. Izvoarele dreptului familiei	17
CAPITOLUL II. LOGODNA	23
II.1. Reglementare juridică	23
II.1.1. Caractere juridice	23
II.2. Încheierea logodnei	24
II.2.1. Condiții de valabilitate	25
II.2.2. Efecte	25
II.3. Ruperea logodnei	25
II.3.1. Condiții	25
II.3.2. Efecte	26
II.3.2.1. Restituirea darurilor	26
II.3.2.2. Răspunderea juridică a rupei logodnei	27
II.3.2.3. Termen de prescripție	27
CAPITOLUL III. CONCUBINAJUL	28
III.1. Concubinajul	28
III.2. Aspecte de drept civil	29
CAPITOLUL IV. CĂSĂTORIA	31
IV.1. Noțiune juridică	31
IV.1.1. Definiție	31
IV.2. Natură juridică	31
IV.2.1. Caractere juridice	32
IV.3. Condițiile legale pentru încheierea căsătoriei în România	32
IV.3.1. Condiții de fond	35
IV.3.1.1. Vârsta	35
IV.3.1.2. Discernământul	36
IV.3.1.3. Consimțământul	37
IV.3.1.4. Inexistența impedimentelor	38

IV.3.1.5. Persoana fizică să nu fie căsătorită _____	40
IV.3.1.6. Inexistența legăturii de rudenie/tutelei _____	40
IV.3.1.7. Diferența de sex _____	41
IV.3.2. Condiții de formă _____	42
IV.3.2.1. Formalități premergătoare pentru încheierea căsătoriei _____	43
IV.3.2.2. Căsătoria propriu-zisă _____	45
IV.3.2.3. Formalități ulterioare încheierii căsătoriei _____	47
IV.3.2.4. Proba căsătoriei _____	47
IV.4. Efectele căsătoriei _____	48
IV.4.1. Drepturile nepatrimoniale ale soților _____	48
IV.4.2. Îndatoririle nepatrimoniale ale soților _____	49
IV.4.3. Drepturile patrimoniale ale soților _____	50
IV.4.4. Îndatoririle patrimoniale ale soților _____	50
IV.4.5. Regimul matrimonial _____	51
IV.4.5.1. Natura juridică _____	51
IV.4.5.2. Obiectul _____	53
IV.4.5.3. Principiile regimurilor matrimoniale _____	53
IV.4.5.4. Efectele regimului matrimonial _____	54
IV.4.5.4.1. Convenția matrimonială _____	61
IV.4.5.5. Tipuri de convenții matrimonială _____	68
IV.5. Nulitatea căsătoriei _____	69
IV.5.1. Aspecte generale cu privire la nulitate _____	69
IV.5.2. Nulitatea relativă a căsătoriei _____	70
IV.5.2.1. Cauzele de nulitate relativă a căsătoriei _____	70
IV.5.2.1.1. Acoperirea nulității _____	70
IV.5.2.2. Persoanele care pot invoca _____	70
IV.5.2.3. Prescripția _____	71
IV.5.3. Nulitatea absolută a căsătoriei _____	71
IV.5.3.1. Cauzele de nulitate absolută a căsătoriei _____	71
IV.5.3.2. Acoperirea nulității _____	79
IV.5.4. Efectele nulității căsătoriei _____	80
IV.5.4.1. Căsătoria putativă _____	80
IV.6. Încetarea căsătoriei _____	81
IV.7. Divorțul – cale de desfacere a căsătoriei _____	81
IV.7.1. Divorțul judiciar _____	81
IV.7.1.1. Efecte _____	83
IV.7.2. Divorțul prin acordul soților prin procedura notarială/prin acordul soților pe cale administrativă _____	84
IV.7.3. Procedura ascultării minorului de către notarul public, în cazul divorțului soților cu copii minori _____	95
CAPITOLUL V. RUDENIA _____	101
V.1. Noțiuni introductive _____	101
V.2. Gradele, întinderea și efectele rudeniei _____	102
V.3. Dovada și durata rudeniei _____	105

CAPITOLUL VI. AFINITATEA	107
VI.1. Noțiuni introductive	107
VI.2. Dovada și efectele afinității	107
CAPITOLUL VII. FILIAȚIA	111
VII.1. Filiația față de mamă	111
VII.2. Filiația față de tată	116
VII.2.1. Acțiunea în tăgăduirea paternității	116
CAPITOLUL VIII. ADOPTIA	121
VIII.1. Condiții de fond	121
VIII.2. Impedimente	124
VIII.3. Condiții de formă	125
VIII.4. Efecte	126
VIII.5. Încetarea adopției	126
CAPITOLUL IX. AUTORITATEA PĂRINTEASCĂ	128
IX.1. Reglementare juridică	128
IX.2. Principii	128
IX.3. Condiții de exercitare a autorității părintești	130
IX.4. Drepturile și îndatoririle părintești cu privire la persoana copilului	131
IX.5. Drepturile și îndatoririle părinților cu privire la bunurile copilului	136
IX.6. Exercițarea autorității părintești	141
IX.7. Decăderea din exercițiul drepturilor părintești	145
IX.7.1. Condiții	145
IX.7.2. Efecte	145
CAPITOLUL X. OBLIGAȚIA DE ÎNTREȚINERE	147
X.1. Noțiuni introductive	147
X.2. Caracterele juridice ale obligației legale de întreținere	148
X.3. Persoanele între care există obligația de întreținere	149
X.4. Ordinea în care se datorează întreținerea	149
X.5. Condițiile obligației de întreținere	155
X.6. Executarea întreținerii	155
X.7. Încetarea obligației de întreținere	158
X.8. Obligația de întreținere între soți	160
X.8.1. Noțiunea și fundamentul obligației de întreținere între soți	160
X.8.2. Condițiile de existență a obligației de întreținere dintre soți	161
X.9. Condiții privitoare la creditorul obligației de întreținere	161
X.10. Condiții privitoare la debitorul obligației de întreținere	164
X.11. Obligația de întreținere între foștii soți	165
X.11.1. Fundamentul și condițiile de existență a obligației de întreținere între foștii soți	165
X.11.2. Ordinea, cuantumul și existența în timp a obligației de întreținere între foștii soți	167

X.12. Obligația de întreținere dintre părinți și copii _____	168
X.12.1. Considerații introductive _____	168
X.12.2. Persoanele între care există obligația de întreținere _____	169

CAPITOLUL XI. DREPTUL FAMILIEI ÎN DREPTUL INTERNAȚIONAL

PRIVAT _____	171
XI.1. Logodna în dreptul internațional privat _____	171
XI.2. Norme conflictuale privind relațiile de familie. Căsătoria _____	171
XI.2.1. Raporturi patrimoniale _____	172
XI.2.1.1. Trăsăturile esențiale _____	175
XI.2.2. Legea aplicabilă _____	175
XI.2.3. Nulitatea căsătoriei _____	176
XI.2.4. Măsurile de publicitate și opozabilitatea regimului matrimonial față de terți _____	176
XI.2.5. Convenția matrimonială _____	177
XI.2.6. Regimul de drept internațional privat al divorțului și separației de corp _____	179
XI.2.7. Contextul Regulamentului Bruxelles I și Convenția de la Haga din 2007 privind obligațiile de întreținere _____	186

CAPITOLUL XII. CONVENȚIA MATRIMONIALĂ ÎN DREPTUL STATULUI

CALIFORNIAN (S.U.A.) _____	187
XII.1. Convențiile matrimoniale: definiții și limite _____	187
XII.2. Lacunele Legii din statul California (S.U.A.) _____	188
XII.3. Context legislativ _____	189
XII.3.1. O istorie generală a contractelor prenuțiale _____	189
XII.3.1.1. Evoluția națională a legislației _____	189
XII.3.1.2. Rolul contractelor prenuțiale: cine și de ce? _____	191
XII.3.2. Contextul legal în statul California (S.U.A.) _____	193
XII.3.2.1. Adoptarea Acordului uniform al contractului premarital _____	193
XII.3.2.2. UPAA în practică: Bonds și Pendleton _____	194
XII.3.3. Îmbunătățirile aduse de legislativ UPAA (Actul Uniform al Acordului Premarital) _____	196
XII.3.4. Convențiile matrimoniale postnuptiale și UPAA: Friedman _____	197
XII.4. Principiile de drept pentru desfacerea familiei (PFD) _____	198
XII.5. Prevederi PFD relevante și diferențe față de UPAA _____	199

PARTEA A II-A. TESTE-GRILĂ _____ 205

RĂSPUNSURI TESTE-GRILĂ _____ 264

PARTEA A III-A. MODELE ȘI ACTE NOTARIALE _____	267
1. Cerere de autentificare a unui act notarial _____	267
2. Actul de naștere _____	269
3. Certificat de naștere _____	272
4. Extras – din registrul de naștere pentru uz oficial _____	275

5. Actul de căsătorie _____	277
6. Certificat de căsătorie _____	282
7. Extras – din registrul de căsătorii pentru uz oficial _____	285
8. Actul de deces _____	287
9. Certificat de deces _____	291
10. Extras – din registrul de deces pentru uz oficial _____	295
11. Act de logodnă (promisiune reciprocă de a încheia căsătoria) _____	297
12. Convenție privind ruperea logodnei _____	303
13. Act unilateral privind ruperea logodnei _____	308
14. Declarație-privind alegerea regimului matrimonial al comunității legale _____	313
15. Convenție matrimonială între viitori soți – regimul comunității convenționale _____	315
16. Convenție matrimonială între viitori soți – regimul separației de bunuri _____	322
17. Act de lichidare între soți (care schimbă regimul matrimonial al comunității legale) _____	329
18. Convenție matrimonială între soți – regimul comunității convenționale _____	333
19. Act de lichidare între soți (care schimbă regimul matrimonial al comunității convenționale) _____	340
20. Convenție matrimonială între soți – regimul separației de bunuri _____	344
21. Act de lichidare între soți (care schimbă regimul matrimonial al separației de bunuri) _____	351
22. Act de lichidare a regimului comunității legale între foști soți (după divorț) _____	356
23. Act de lichidare a regimului comunității convenționale între foști soți (după divorț) _____	360
24. Act de lichidare a regimului separației de bunuri între foști soți (după divorț) _____	364
25. Act de partaj voluntar între soți, aflați sub regimul matrimonial al comunității (legale sau convenționale) _____	372
26. Cerere de divorț (fără copii minori) – înregistrată la biroul notarial _____	376
27. Certificat de divorț (fără copii minori) – emis de notarul public _____	381
28. Cerere de divorț (cu copii minori) – înregistrată la biroul notarial _____	384
29. Procură specială de reprezentare la depunerea cererii de divorț _____	389
30. Certificat de divorț (cu copii minori) – emis de notarul public _____	393
31. Încheiere de admitere a cererii de divorț _____	396
32. Încheiere de respingere a cererii de divorț _____	402
33. Cerere de amânare a divorțului _____	407
34. Încheiere de amânare a cererii de divorț _____	410
35. Încheiere de rectificare (la cerere) privind certificatul de divorț _____	413
36. Proces-verbal privind ascultarea minorului cu vârsta de peste 10 ani _____	417
37. Convenție încheiată în procedura divorțului – cu copii minori _____	421

38. Act adițional – la convenția încheiată în procedura divorțului cu copii minori _____	424
39. Încheiere de autentificare a convenției cu copiii minori _____	426
40. Adresă de sesizare a Serviciului Autoritate Tutelară și Protecția Copilului pentru efectuarea anchetei psihosociale _____	429
41. Anchetă psihosocială – efectuată de Serviciul Autoritate Tutelară și Protecția Copilului _____	431
42. Adresă – solicitare număr cerere de divorț din Registrul Național de Evidență a Cererilor de Divorț (RNECD) _____	434
43. Certificat – privind înregistrarea și comunicarea numărului cererii de divorț din Registrul Național de Evidență a Cererilor de Divorț (RNECD) _____	436
44. Adresă – solicitare număr de certificat de divorț din Registrul Unic al Certificatelor de Divorț (RUCD) _____	438
45. Comunicare – număr certificat de divorț din Registrul Unic al Certificatelor de Divorț (RUCD) _____	440
46. Extras – Registrul Național Notarial al Regimurilor Matrimoniale (RNNRM) _____	442
47. Chestionar – cu date necesare completării buletinului statistic pentru divorț (însoțește fiecare certificat de divorț) _____	444
48. Cerere de divorț – depusă la primărie _____	447
49. Certificat de divorț – emis de Serviciul de Stare Civilă din cadrul Primăriei _____	450
50. Referat – privind clasarea dosarului de divorț, întocmit de ofițerul de stare civilă _____	453
51. Referat – de respingere a cererii de divorț, întocmit de ofițerul de stare civilă _____	455
52. Declarație – privind renunțarea la cererea de divorț depusă la Primărie _____	457
53. Declarație – de menținere a cererii privind divorțul pe cale administrativă _____	459
54. Adresă – alocare număr din Registrul Unic al certificatelor de divorț (RUCD) _____	461
55. Declarație de căsătorie – depusă de către viitorii soți la Serviciul de Stare Civilă din cadrul Primăriei _____	463
56. Certificat medical prenupțial _____	466
57. Publicație în vederea opoziției la căsătorie _____	468
58. Registrul de divorțuri – notarial _____	470
59. Opisul registrului de divorțuri – notarial _____	472
60. Act privind desemnarea tutorelui de către părinte _____	474
61. Declarație de revocare a actului de desemnare a tutorelui _____	476
62. Contract de mandat pentru desemnarea tutorelui _____	478
63. Testament cu dispoziție de desemnare a tutorelui _____	480
64. Mandat pentru incapacitate _____	483

65. Dispoziția primarului privind numirea unui curator special pentru reprezentarea minorului la dezbaterile succesiunii pe cale notarială _____	485
66. Dispoziție primar privind desemnarea unui inspector pentru a asista la perfectarea contractului de întreținere încheiat de o persoană vârstnică _____	487
67. Declarație – consimțământ pentru reproducere medicală asistată de un terț donator _____	489
68. Încheiere de respingere a cererii privind autentificarea unei convenții matrimoniale _____	492
69. Citație privind rectificarea convenției matrimoniale _____	494
70. Notificare – privind rectificarea Convenției matrimoniale _____	496

PARTEA A IV-A. ACȚIUNI ÎN JUSTIȚIE MODELE. CARACTERISTICI.

EXPLICAȚII _____	498
1. Acțiune pentru restituirea darurilor în cazul rupei logodnei _____	498
2. Acțiune în răspundere pentru ruperea abuzivă a logodnei _____	501
3. Cerere privind autorizarea încheierii căsătoriei minorului care a împlinit vârsta de 16 ani _____	504
4. Acțiune în constatarea nulității absolute a căsătoriei _____	506
5. Acțiune în declararea nulității relative (anularea) a căsătoriei _____	510
6. Acțiune privind limitarea puterilor unuia dintre soți _____	514
7. Acțiune privind încuviințarea mandatului judiciar _____	517
8. Acțiune privind partajarea bunurilor/datoriilor comune _____	520
9. Acțiune pentru modificarea judiciară a regimului matrimonial al comunității legale/convenționale de bunuri, prin instituirea regimului separației de bunuri și lichidarea comunității prin partaj _____	524
10. Acțiune de divorț prin acordul soților _____	528
11. Acțiune de divorț din culpă, pentru motive temeinice _____	532
12. Acțiune de divorț din culpa exclusivă a reclamantului (după o separare în fapt care a durat cel puțin 2 ani) _____	538
13. Acțiune de divorț din cauza stării sănătății unui soț _____	543
14. Acțiune pentru stabilirea obligației de întreținere între foștii soți _____	548
15. Acțiune privind modificarea prestației compensatorii acordate soțului nevinovat pentru desfacerea căsătoriei _____	551
16. Acțiune în stabilirea paternității copilului din afara căsătoriei _____	554
17. Acțiune în contestarea recunoașterii de paternitate _____	559
18. Acțiune în tăgada paternității _____	563
19. Cerere de deschidere a procedurii adopției _____	567
20. Cerere de încredințare în vederea adopției _____	570
21. Cerere de încuviințare a adopției interne _____	573
22. Acțiune privind stabilirea exercițiului autorității părintești și a locuinței copilului din afara căsătoriei _____	578
23. Acțiune privind schimbarea locuinței minorului _____	582
24. Acțiune pentru încuviințarea legăturilor personale cu minorul _____	585

25. Acțiune pentru stabilirea obligației legale de întreținere în beneficiul copilului minor _____	588
26. Acțiune pentru stabilirea obligației legale de întreținere în beneficiul copilului devenit major aflat în continuarea studiilor _____	591
27. Acțiune pentru sistarea sau reducerea pensiei de întreținere pentru copii _____	594
28. Acțiune pentru majorarea pensiei de întreținere pentru copii _____	597
29. Cerere privind instituirea curatelei _____	600
30. Acțiune pentru punerea sub interdicție _____	602
31. Acțiune pentru ridicarea interdicției _____	605
32. Acțiune pentru declararea judecătorească a morții _____	608
33. Acțiune în anularea hotărârii declarative de moarte _____	612

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ _____	615
-------------------------------------	------------